

Η ΒΟΣΠΟΡΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

[•]Ἐν τῷ πρωτευούσῃ γρ. 50
[•]Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις > 60
[•]Ἐν τῷ ξένῳ φραγ. κρ. 15
[•]Ἐβαίνουσι κατ' ἀγαλούσαν.

Πληρωματικούς από την Επιτροπή Αποδοχής Πληρωμών.

Διευθυνταί: ΚΟΡΝΗΛΙΑ Δ. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ και ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Τ. ΤΑΒΑΝΙΩΤΗΣ

⁴ Οὐ πανδομεῖ τὰς Χάριτας ταῖς Μούσαις συρχαταμιγνύει, ἥδιστας αὐξητικός.

Ο ΥΠΝΟΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΙΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Ζήτημα πολύκροτον, διπερ ἀνέκαθεν ἀπησχύ-
λησεν, ἀποχολεί δὲ ἔτει καὶ σήμερον τοὺς παιδα-
γωγοὺς καὶ κοινωνολόγους τῆς ὑφέλου, εἶναι ή
διαπαιδαγώγησις τῶν ὄντων ἐκείνων, δι' ἣ
πρὸς τοὺς τὸν κοινωνικὸν ἡμῖν βίον διέποντας ἡ-
θικούς νόμους προσαρμογὴ καὶ ὑπακοή, τυγχάνει,
ἄν μη ἀδύνατος, τουλαχίστον δυσχερεστάτη, ζ-
νεκος τῆς κορυφωμένης διεστροφῆς τοῦ ἡθικοῦ
ἀυτῶν ἐμφύτου. "Η ἀνθρωπότης, ὑπερασπιζομένη
ἐστιν κατὰ τὸν ἀτέμων ἐκείνων, οἵτινς μοι-
ραίως εἰς ἐγκλήματα ὥθει ἣ τῶν πονηρῶν ἐν-
στίκτων ἐπέβασις, η ἢ τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν
φορά, εἰς μάτην ἴσκεψθι να σουδανήσῃ τρική καὶ
ψυχολογίαν διὰ νὰ μεταβάλῃ ἡ βελτίωση τὴν ἡθι-
κὴν αὐτῶν ἀναπτηρίαν. Πάσαι αἱ ἀπόπειραι ἐκείνων
ἴμειναν ἔνευ ἀποτελέσματος, τὰ δὲ "Ασύλα καὶ
Σωφρονιστήρια ἔξακολουθεύοντις νὰ τρέψωνται εἰς βά-
ρος τῶν δημοσίων Ταμείων τὰ ἔξαμβλώματα ἐ-
κείνα, ἀτικα φέρουσιν, οὕτως εἰπεῖν, σύμφυτον ἐν
ἴσιεστος τὴν ἡθικὴν διεστροφήν.

Ἐντὸς θελήσῃ τις ν' ἀναφέψῃ τὸν παρελθόντα
αὐτῶν βίον, δὲν θὰ δυσκολευθῇ νά ανέμηρη διτὶ οἱ
ἔκφυλοι ἔκεινοι ἐξ· ἀπάλων δύνχων παρουσίαζον
ουμπτώματα πραώρου ἑλαττωματικότητας, ἔκφυ-
λιοι μοῦ ή τάσσως πρὸς ἀλοπῆν καὶ τὴν κακίαν. Ἡ
διαστροφὴ αὐτῶν ἀναγνωρίζει ὡς κυρια αἰτίαν
τὴν κληρονομικότητα. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές διτὶ,
εἰς οἰκογένειαν ἀρχὸν ὑγιεστάτων δύναται νά δια-
πλασθῇ παῖς διεφθαρμένος ἐπειδήσασες τοῦ
κεριεχομένου, καὶ τῶν κακῶν συναναστροφῶν, οὐγά-
ηττον, ἐννεάκις ἐν τοῖς δέκα, ἐν τοῖς πεντούνοις δέον
ν' ἀνάζητῶμεν τὰ λιγνή τῶν ἔχεων τῶν ἀπογόνων.

Τὸ βέρεος ἐκ τῶν γεννητάρων αὐτοῦ παραλαμβάνει τὴν ἔλλειψιν τῆς διανοητικῆς ισορροπίας, ὡς κληρονομεῖ τὰς φύσικὰς τοῦ σώματος αὐτῶν δυσμορφίας. Ἐρωτώμενος νῦν : εἰναις μυντεῖν ἀρχή γε, ή διά τῆς κληρονομικότητος μεταδιδομένη θήσική διαστροφή νόν βελτιωθῇ; Ὁχι, ἀπαντῶσιν οἱ ἀπαισιδόξεις: εἰναις δῆρον τῆς φύσεως, οὗτοιος οἰανθήποτε μετατροπή, εἰναις πρέγματα ἀδύνατον διὰ τὸν ἄγνωστον. Τοικύτην ἔχουσιν γνῶμην τινὲς τῶν διακεκριμένων ἑκγλυματολόγων, ὡς δὲ περιφρημός Lombroso, ἡ ἀρχηγὸς τῆς Ἰταλικῆς Σχολῆς, καὶ ὀλίγοις τῶν ουγγράνων φιλοσόφων. Η διέτα δύμας αὐτη, ἡ ἀποτομήγενος πατέσαιν εὐγενὴ πρός τὰ πρόσω τάσιν, ἀπειδίζθυ διὰ τῶν νευτέρων ἐργασιῶν τῶν διασημοτέρων παιδαργαγῶν καὶ ψυχολόγων, οφελερά καὶ πεπλανημένην. Εἰναις ἀλιθώς παράδοξην, διὰ μὲν πατέσαιν πάσχοντα φίλους κληρονομικήν ἡ ριζίνδροποδίη νόν ζητάται ἐν τῷ διπλῷ Ιατρῷ ἡ χειρούργους ή γνώμη, διὰ τὴν δὲ θήσικην διαστροφήν, τὴν ἐπίσης της κληρονομικήν νόν σταυρώνωνται αἱ χειρεῖς: Τὰ δὲ τῆς κληρονομικότητος μετειδίδοσθεντά κακά ἔνστικτα, δὲν εἰναι καὶ τοσούτῳ βαθέως ἐρρίκωμενα. Ὅτι πρεσβεύεις η σοχολή τοῦ Lombroso, ὡστε νόν δη̄ ἀδύνατος η ἐκρίωσις, ή η μετατροπή αὐτῶν ἐπὶ τὸ βέττον. Η θησική παιδαργαγή εἰναι διὰ τὸ τυεῖμα, δη̄, τι μίλα κακὴ ὑγιεινὴ δὰ τὸ σῶμα. Ἐὰν δύμας τὸ σῶμα εἰναι κληρονομικῶς ἀσθενές, εἴναι φέρη ἐν ἔνυτῷ τάσεις ἀκαθέτους πρός τὰ ἐλαττώματα καὶ τὴν ἑγκληματικότητα, η ὑγιεινὴ παιδαργαγίας μόνη εἰναι ἀνεπαρκής. Η κοινωνίας ἔχρι τοῦδε ὑρκεῖτο νόν ἔγκλειροις ἐκφύλους τούτους εἰς Σωφρονιστήρια η Ἐρηθεία, διόποι η ἔδειτοιοντο, η οἱ πλειστοίς αὐτῶν διεφθείροντα πειτισθέτοι. Ἀπό τοιων ἐτῶν η ἐ-

Η ΒΟΣΙΟΡΙΣ

λειεινή κατάστασις τῶν δυστυχῶν τούτων ἡρξέκτο
ἐπισύρουσα τὴν προσοχὴν τῶν φιλικῶν τηρών. Διά-
φοροι Σύλλογοι πατρότητος συνεστήθησαν πρὸς
προστασίαν τῶν τέκνων τούτων τῆς τύχης κατὰ
τῶν ἀνθρηίκων ἐτίδρασεων τοῦ περιβόλλοντος, ἐν
ῷ ἄχρι τοῦδε ἔνεστράφησαν. Οἱ εὐγένεις δημιουρ-
γοὶ τῶν Φιλακιθρωτικῶν τούτων ἰδμυάτων, οἱ
κατκονισταγετες τὸ ὅρεος, ὅπερ δύναται τις νά
καρπωθῇ εἴς ἀρμόδιας τινός ἡθικῆς ἀγωγῆς, προ-
παθῶντις ἴδιως νά διορθώσω τοὺς νέους τούτους
ἔγκεφάλους, νά δώσωσται αὐτοῖς τὴν δέουσαν διέύ-
θυνσιν, τὴν δλως ἔντιθεταιν τῇ ἐλλειπετ κληρονο-
μικῇ φύσει. Πρὸς παρόμιον ἐπίστος, σκοτὸν ἀπο-
βλέπουσα ἡ Φιλακιθρωπία, ἰδρυσε τὰ «εργοθητικά»
καλουμένα Σχολεῖα, διά νά περισυλλέγῃ τὰ ἀσθενῆ
τὸ πνεῦμα παιδία, τὰ ἀτυχῆ ἐκείνα δόντα, ἀτινα
ἡ τύχη τόσον σκληρώς ἥδικησεν.

Αλ προσπάθεια αύται είστεφθισαν ήδη διότι επιτυχίας, ο δὲ άριθμός των δι' ς ληγτείαν ή έγκληματικότητα συλληφθέντων παιδιών άπαισινθηδες κατά τα τελευταῖα ταῦτα ἔτη ήλαττανθή. Οι φιλάγγιθρωποι όντοι ἐνεργοῦσι βιβείων διέξεις πειθούς ή τῆς πονοβολῆς ἐν ἔγρηγροσσει. Δὲν εἶναι ἐπομένως λογικόν νὰ περαδεχθῶμεν ὅτι, ή ἐν ὑπνῳ μποβολή ή τάς ιδέας εἰς τὸν ἐγκέφαλον μετὰ πολὺ περισσοτέρας ὑπεισάγουσα δυνάμεως, δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ ήθικον τοῦτο ἀποτέλεσμα κατὰ τρόπον ἀσφαλέστερον καὶ διαρκέστερον; Βεβαίως, ναί. 'Η ίδεις τῆς δι' ὑπνωτισμοῦ ήθικοποιήσεως τῶν ήθικῶν ἀναπτήσαν. Δὲν εἶναι νέα. 'Εχει πρὸ δημιουρῶν περίπου αἰώνος ἀφρασθῆ θιότο τοῦ Ιατροῦ Durand οὐχ ἡττού μᾶλις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἥρχεις νὰ εἰσάγηται εἰς πρακτικὴν χρήσιν διὰ τῶν προσπαθειῶν τῶν Ιατρῶν, Liebeault, Ang. Voisin, Ladome, Bernheim, Hement καὶ ίδιως τοῦ Bétilloν. Δὲν προτιθέμεθα, νὰ πειργάψωμεν ἐνταῦθα τὸν τρόπον τοῦ ὑπνωτισμοῦ εἰς παρομοίας περιστάσεις, καθότι τὸ τοιούτο θ' ἀπήγειν ημᾶς. πέραν τῶν δρίων ἀπλοῦ χρονογραφήματος. 'Αρκούμεθα μάλινον ν' ἕνταρφωμεν ἐνταῦθα παραπορθήσεις τινας ἐπικυρώσας τὴν ἐν τῷ παιδιαγωγικῷ σημειώσαν τοῦ ὑπνωτισμοῦ. Μήτι πελάτες τῆς Σελπετρέρης εἰσοι καὶ δύο ἔτη, ὑπερβέβαιες πάλι όμοιοι αἰδοῦς:

χειρίζεται την πρόταση του Νοσοκομείου συμπειριφόρως της Λέσβου κατά την οποία αποτελείται με την παραγωγή της θεραπείας της ιδέας για την επίτευξη της ανάπτυξης της οικονομίας της Λέσβου. Το πρόγραμμα αποτελείται από δύο μέρη: Την πρώτη περίοδο της οικονομίας της Λέσβου, η οποία θα διαρκέσει πέντε χρόνια, και την δεύτερη περίοδο της οικονομίας της Λέσβου, η οποία θα διαρκέσει πέντε χρόνια. Το πρόγραμμα αποτελείται από δύο μέρη: Την πρώτη περίοδο της οικονομίας της Λέσβου, η οποία θα διαρκέσει πέντε χρόνια, και την δεύτερη περίοδο της οικονομίας της Λέσβου, η οποία θα διαρκέσει πέντε χρόνια.

Πλεῖστα μικρὰ κοράσια τῆς αὐτῆς ἡλικίας, εἰ-
σώθησαν ἀπὸ μιμικῶν σπασμῶν.

Δύο παιδιά, παρ' οὓς οἱ νοντερινοὶ τρόμοι ἡ-
πελουν τὴν ὑγέιαν τελείων, διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου
ἐθεραπεύθησαν. Παρὰ φοιτηταῖς ἀπροσέκτοις, ζ-
νεπτύχητη προσοχὴ καὶ θέλησις δι': ἐργασίαν. Ἰδού-
τα γεγονότα, ἐξ ὧν σαφῶς ἀποδείκνυται, διὰ τὰ
διεστραμμένα ἔνστικτα, αἱ πλημμελεῖς ἔξεις, η-
διανοητικὴ ἀδυνατία, ἐν ἐνι λόγῳ, πολλαὶ δια-
νοητικαὶ ἀνισορροπίαι, συγγενεῖς τε καὶ κληρονο-
μικαὶ, δύνανται νὰ διορθωθῶσι διὰ τοῦ ὑπωτι-
σμοῦ. Οὐδεὶς δ' ὁ κύνηγος ἐν τῇ χρήσι τῆς νέας
μεθόδου. "Απαντεῖς οἱ μεταχειρισθέντες αὐτὴν
κακά τὰς κλασικὰς ἔνθετες ὄφοβων τε βεβαιοῦ-
σιν, διὰ τὴν θητικὴν αὔτη γυμναστικὴν οὐδέν ποτε λυ-
πηρὸς ἐπέρεψεν ἀποτέλεσμα.—Σημειώστεον ἐν πα-
ραδρῳ, διὰ τὴν μεθόδος τῆς ὑποβολῆς, ἡ ἐφαρμόσιμος
ἰδίως πασχὸς τῷ πατέλῃ, τῷ ἐνύεος ὑπωτισμού,

τῷ κατ' ἔξοχὴν ὑποβολικῷ, δύναται νὰ ἐφαρμο-
σθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ἐνηλίκων. Ὁ Ιατρὸς Voisin κα-
τέτησες ἡπίαν καὶ φιλόφρονα εἰς ἄκρον κυρίεν,
ἥτις, διὰ τοῦ ἀνυποφέρου αὐτῆς χαρακτῆρος καὶ
τῶν ἀννάων οἰκογενειακῶν σκηνῶν καθίστα τὸν
συζυγικὸν βίον ἀβίωτον.

Κατηγρόσαν τῆς μεθόδου ταῦτης, ὡς προσ-
βαλλούσης τὴν ἡθικὴν τοῦ παιδός ἐλευθερίαν. Ἡ
ἀνατροφὴ, λέγουσι, δὲν πρέπει νὰ μετεβάλῃ
τὸν ἀνθρώπον εἰς μηχανήν. Ἡ ἀντέρρησης ὅμως
αὗτη πίπτει ἀφ' ἁστρῆς. Διότι ποὺν σύστημα ἀ-
νατροφῆς, σίενται τὴν ἡθικὴν τοῦ παιδός ἐλευ-
θερίαν; Τίς καθηγητῆς δὲν προσπάθει νὰ ἐμφο-
τεύῃ εἰς τὸν παιδάδιον τῆς ὑποβολῆς τὰς πα-
ραδεξεγμένας ἴδεας, ἢ ἀτομικὰς τοιωτάς; Ποιὸς
παιδαγωγός ἀπέχει τῆς τιμωρίας τῶν μὴ ἐργα-
ζουμένων παιδῶν; Ὁ ὑπνωτιστής, ὡς νέῳ παιδα-
γωγικῷ μεθόδῳ, δὲν πρέπει, εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε
νὰ καταδικᾶσθαι. Οἱ συνιστώντες αὐτὸν δὲν
τὸν συνιστῶσιν, ὡς γενικὸν ἀνατροφῆς μέσον. Ἀ-
σκαντεῖς οἱ ὑπὲρ αὐτοῦ συνηγοροῦντες περιωρίσθη-
σαν φίλοποτε εἰς ὑποβολὴν ἐν ἔγρηγροτει, εἰς συμ-
βουλάς, μετά ἡπιότητος, ὑπομονῆς καὶ αὐθεν-
τικας, ἐπιφύλαξσοντες τὸν ὑπνωτισμὸν δι'. Ἀτρομα-
χίαττοματικά, παρ' εἰς ἀπεντα τὰ λοιπά ἀνα-
τροφῆς καὶ ἡθικοποιήσεως μέσα ὑδοσχερῶς ἀπέ-
τυχον.

Πρὸ μηνῶν ὁ Ιατρὸς F. Hement ἔγέται παρὰ
τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς Γαλλίας ἀ-
δειαν πρὸς δοκιμὴν τῆς ὑπνωτικῆς ὑποβολῆς ἐν
τοῖς Σωφρονιστηρίαιν. Δὲν γνωρίζω ἐάν ἡ ἀ-
δεια ἔχοργη ήθη.

Τὸ μέλλον ὅμως θὰ δεῖξῃ ποτα ὅτα είναι τὰ ἀ-
ποτελέσματα τῶν νέων τούτων ἀποκειρόν ἐν μιᾷ,
ὅσον δυσχερεῖ, τοσούτῳ καὶ πολυπλόκῳ ἐπιστήμῃ
οὐχ ἡ παιδαγωγική.

Μωΐσης Μ. Μωΐσειδης
Ιατρὸς.

*Έγραπος δι' Αφιδν-χαραχιστάρ 1904.

ΤΡΑΓΟΥΔΑ

Τραγούδα, γιὰ νὰ δινώσουνε τὰ χιόνια,
ψάλλε ν' ἀνθήσουν πάλαι τὰ κλαδιά,
τοῦ Μάν νὰ πλημμυρίσῃ ἡ ενωδιά,
τῆς νειζότης μου ν' ἀρθούν τὰ πρῶτα χρόνια.

Τραγούδα, τὰ ουράνια ν' ἀνοίξουν,
ψάλλε, παράδεισος νὰ γίν' ἡ γῆ,
ροδόλευκη νὰ ξεπροβάλῃ αὔγη,
Ἐδὲ μι καὶ Κόλασις νὰ σμίξον!

Τραγούδα νὰ σωπάσῃς τὰ ἀπόδονια,
ψάλλε γιὰ νὰ βουδάνῃς τὰ πουλιά,
γυρμένη στὴ θερμή μου ἀγκαλιά
κιλλάδησε μεσ' τὴν ψυχή μου αἴωνι!

Τυμφονιστός.

ΑΣΦΟΔΕΛΟΙ

Συνείθιξ, διαγένην παιδίον, νὰ ἐξαπλωνώμει
μὲ μίαν ἰδιαίτεραν χαράν εἰς τὰς ὅχθες τῶν χαν-
δακίων κάτω ἀπὸ τὰς σκιάς τῶν ἱερῶν: Ἐγεργάν
ἐπάνω εἰς τὰ νερά ἀπὸ τὰς ἄκρας τριγωνίας, κύκ-
νοι καὶ ἀνεμώναι καὶ δένδρα: μικρὸν μὲ δάπρα καὶ
κίτρινα καὶ ἀλουργὴ μεθυστικὰ ἔγη καὶ συνεπλέ-
κοντο πρὸς τὰς περιπλοκάδας ἀλλον φυτῶν, ποῦ
ἀπὸ τὸν πυθμέναν ἀνήρχοντο εἰς τὸ ηλιακόν: φῶς
καὶ ἀνεμιγνύοντο μὲ-σέλινο, μὲ κρίνα: τῶν ἀγρῶν
καὶ μὲ κλήνατα, μὲ ἀλλαζούσαντα τριγωνίαν χρυσό-
δενδρόν καὶ στακτερόν: ἀσφοδέλους καὶ ἀγριάδας,
μὲ πολυποίκιλα ἀνθη ρυροβόλα καὶ χόρτα, τὰ ὄπι
ποια σείνονται καὶ διεγέρονται, ὡς κάμπατα: ἔ-
ξογκοῦνται καὶ σκεπάζουν μὲ ἀρμονίαν καὶ χάρην
τὰς δροσερὰς καὶ ἀνθηράς ἐκτάσεις, τῶν λειβα-
δίων. Ἡ ἀπειρία, τὸ πλήθος αὐτὸς τῶν φρεγγοβό-
λων χωμάτων καὶ ἡ ἀρραβώτος ἀκολασία τῶν ἀ-
ρωμάτων μὲ ἐμέθυε, μοῦ γρέθιε τὰ νεῦρα, μὲ πα-
ρεπλάνα, μοὶ ἔγέννηκαν πάποιαν ρεμβηνούσαντα
ἀνεξήγητον παιδικὴν ταραχήν, ἡ ὄποις ἔρθανε μέ-
χρις ἀπροσδιορίστου φθονοῦ. Κάποιο παιδικὸν τρα-
γούδι: ἐψιθέρζαν τὰ χεῖρα μου, τὰ χέρια μου ἐ-
μάδων καὶ κατέτρεφον γέραν φύλα καὶ ἀνθη,
προειχον, εἰς τὸ κελαδόνηα τῶν κορυφαλλών καὶ

ὅταν ἐμεσουράνει ὁ ἥλιος καὶ αἱ λαμπραὶ του ἀκτί-
νες διεβλάντο εἰς τὰ νερά, μοῦ ἤρεσε νὰ πλησι-
άζω τὸ πρόσωπόν μου εἰς τὸν χρυσάργυρον ἐκείνον
καθρέπτην καὶ νὰ βλέπω — νὰ βλέπω εἰς τὸ δια-
φανές καὶ μυστικόν καὶ ἡσυχον βάθος των. Ἄλλο
ήρχοντο εἰς τὸν νοῦν μου δλοιοί οἱ θυσίαι των
καὶ παραδόσεις καὶ ἀπειρούμπον αἰφνίδιων: ἀπὸ κά-
ποιον τρόμον καὶ ἀνησυχίαν καὶ φρίκην, ἡ ὅποια
κατελάβανε τὴν ψυχήν μου. — Τὰ νερά ἐκείνα
μὲ τὰς ἀπολάστους πολυχρώμους φυτείας των, μὲ
τὸν κυκνύτητά των, καὶ τὴν μυστικήν των διει-
γειαν, μοῦ ἐφέκνοντο μαγικά, στογειεμένα, παρ-
μένη ἀπὸ τὰ αἰθέρια καὶ παραδεξιόλογα παρημύ-
θια τῶν Ἀραβικῶν Νυκτῶν! "Οταν τὰς ἐσπέρας ἐ-
πάνω εἰς τὰ λειβάδια ἐλαμπον τὸ ἀστρά καὶ ὑ-
ψώνα εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ παιδικόν καὶ ἀθόν μου
βλέμμα, ἐβλεπα ἐπάνω εἰκῇ καὶ μεριάδες ὥ-
ραιονς ἀγγέλους μὲ ἀστρένα πετρά, νὰ βλέπουν
μὲ ὄφθαλμούς λαμπούσους καὶ νὰ μειδιούν γλυκά
πρός τὰ παιδία της γῆς. "Οταν ὁ πέπλος τῆς νυ-
κτὸς περιγρύοντο καὶ διεστίζετο ἀπὸ τὸ μελιχόν
καὶ γαλακτώδες τῆς Σελήνης φέργος, τῆς μύστι-
κοι διειδόντο πέραν ἀπὸ τὰ θρωσκέμαν κρύσταλλα
τῆς ρεματίδης. "Ησαν οἱ ρυμοί τῶν μαγικῶν χο-
ρῶν τῶν Νυκτῶν τῶν νερῶν καὶ τὰ μουσικά καὶ
ρεμβώδη φιλορίσματα τῶν καλαμώνων, οἱ θρηνώ-
δεις των γύρων. Καὶ ὅταν ἐφίνω τὸν κόρμον αὐτὸν
τῶν μαγιεών τῶν νερῶν μὲ τὰς ἀτμάδεις των ἐν-
σπράκτων, μὲ τὰς ὥρσιτσας καὶ θρηνητρίας των Νύ-
κτῶν καὶ τοὺς οὐρανοὺς μὲ τοὺς ἀργυροῦς των ἀγ-
γέλους καὶ ἐπέστρεφα εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἐβλεπ-
γύρω μου πρόσωπα αἷγαθ μὲ τὰ θεῖα μειδιάματα
τῆς μειλιχίτητος: καὶ τῆς καλωσούντης, μὲ ὥραίς
ψυχάς καὶ ὑπέροχα σύμβολα, καὶ κάποτε οἱ ἀν-
θρωποί μοῦ ἐφέκνοντο ἡμίθεοι πλήρεις ἀπὸ εὐγέ-
νειαγ. καὶ ἡρωισμόν, ζώντες ἐν μακαριστῇ γαλήνῃ,
διαλαλούσης τὴν δύναμιν καὶ τὴν νίκην τῆς εύτυ-
χιας καὶ τῆς χαρᾶς εἰς δλας τὰς μορφὰς καὶ εἰς
τοὺς ρυμούς δλοιούς καὶ τὴν ζωήν μου παρουσιάζετο.
τότε ὡς κάτι τι θαυμάσιον καὶ γοντευτικόν, ἀπὸ
ἀπροσδέκτη, ἀπὸ ποίησιν, ἀπὸ δροσερὴ χρώματα
καὶ φῶς . . .

Πέρασσον γρόνια. — Καὶ πόσον ὅλιγά χρόνια!
Καὶ τὰ μαγικά ἐκείνα χανδάκια μετεβλήθησαν εἰς
τοὺς ὄρθαλμούς μου εἰς ἐλη γεράτα ἀπὸ χελώ-

νας καὶ φρύνους, σάπια καλάμια καὶ χόρτα δυ-
σώδη. Δέν βλέπω πλέον θεᾶς τῶν ρυακίων καὶ
χορούς μαγικούς, δέν ἀκούω πλέον εἰς τὰ μονό-
τονα φιλορίσματα τῶν καλαμώνων μελφδικούς
τῶν Νυκτῶν θρήνους. Οι ἄγγελοι κάπου ἐπέταξαν
ἀπὸ τὸν ἐπεπιρύνων οὐρανὸν καὶ κινούνται πρὸ τῶν
ὑμάτιων μου εἰς τὸ ἀπεργραπτὸν χάρος πλανητῶν
νεκρὰ καὶ πεζά σώματα.

Οι δὲ ἀνθρώποι;

"Ω, πῶς μετηλλάχθη ἡ ζωὴ καὶ πόσον μετε-
βλήθησαν οἱ ἀνθρώποι κατά τὸν ὀλίγον τοῦτον
χρόνον! Δὲν εύρεσκω πλέον τὰς ὥρατς καὶ εύφρ-
σινούς ἀρμοίλας τῶν παιδικῶν ἐντυπωσιών εἰς τὴν
ζωὴν ἀκτενεῖται αὔτη ἐμπρός ὡς σκοτεινὴ καὶ
ἀκανθώδης στενωπός μὲ τέλματα καὶ μὲ χαώ-
δεις ἀβύσσους, αἱ ὅποιαι ἔνοργους τὰς κολάσεις,
ποὺ κλέπτουν τὸ φῶς ἀπὸ τὸν νοῦν καὶ ἀπὸ τὴν
ψυχήν. Καὶ ἀκούω ὄμιλας μὲ προσεχοισμένον
ἐνδιαφέρον· οἱ βλέπω γύρω μου καὶ φιρετοιμός
ἀνειλευτεῖται καὶ μειδιάματα προσποιημένα. Καὶ
βλέπω νέους καὶ γέροντας μὲ τὴν αὐτήν ἀπάθειαν
καὶ ἀδιαφορίαν εἰς τὴν ψυχήν διὰ τὰς ὥρατζ' πρέγ-
ματα, μὲ τὸν στεναγμὸν τῶν συντετριμένων νεύ-
ρων, μὲ ἐπιτεθειμένας καὶ χυδαίας ὑπεροχογορλας
καὶ τρόπους, χωρὶς καρμάλων εὐγένειαν καὶ χωρὶς
κανέναν ἡρωισμόν.

Τὶ τυραννία τῆς διανοίας καὶ τί πόνος τῶν ώ-
ρων ψυχῶν!

Καὶ ἔγώ ὁ ἀλλοτε δημέρωνος, δὲ οποῖος εἶχα
μίαν ποιητικὴν ἀντίληψιν τῶν πραγμάτων τοῦ
κόσμου, περιπατῶ τώρα μὲ τὴν κεφαλήν σκυμπί-
νην κατὰ γῆς, μὲ τὸν δάκτυλον εἰς τοὺς κροτά-
φους μὲ τὸ βῆμα τὸ προσδίδον τὴν θλίψιν τῆς σκέ-
ψεως καὶ τὴν πικρὸν μονοτονίαν τῆς ἀλθείας.

Τὶ μαύρη καὶ τὶ τρομακτικὴ μεταμόρφωσις!

Κλεάνθης Α. Βασδαράδακις.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ
Σπό ΕΛΕΝΗΣ Σ. ΔΑΜΑΡΗ

(Συνέγεια)

*Ki ἡγώ πολέμης κύρων παραρχαλού,
Τι ἀγρό εἴδολό μου rā λατερεβα ξέφω
Και rāμαι δοῦλος πάντοτε τ' ὠραλον.
Ki ἄν τρέχω στὸν ραδ σου, ἀρχαία θεά μου,
Ἐκατόμην δὲν ἔχω rā προσφέρω,
Μὰ θή θυσίσθο μέτροδε μου τὸν καρδιή μου.*

*Ανευ ἑρωτικοῦ ἄλλους: ἐκδηλοῦται εἰς τοὺς στήχους αὐτούς: οὐ ἔρως. Τὸ πάθος τοῦ πόνου δὲν μυκάται. Υπέροχει η φωνή μιᾶς λατρείας ἀπειλέου καὶ μιὰ θυσία μεγαλοπρεπής, η ὅποια δὲν θρηνεῖ, ἀλλ᾽ ἀπεικονίζει τὴν λάμψιν ἐνὸς ὕγιοις αἰσθητικοτος, καὶ τοῦ ποιητοῦ ἡ καρδία ἀντεῖ δύναμιν ἐκ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀκλονήτου Παρθενῶνος, ἐκ τῆς σφριγώστης ψυχικῆς κατατάσσεως τοῦ ὕγιος ἀρχαίου πολίτου. Πλειστας εἰκόνας μᾶς παρέχει ο Πανθεϊσμὸς ἀρχαίης ὁραιότητος. Η Ἐξοχὴ εἶναι Σορότο, τὸ ὄντον ἀν οὐδέμιαν εἰκόνα τῆς μεγάλης ἐποχῆς διαγράφει ἐν τούτοις ἔχει τὸ υφος κλασικοῦ ποιήματος. Εἰς ποιητής οὐδέμερον δὲν λέγεται κλασικός, ἐὰν πιστώς βασικῆται ἐπὶ τῶν θεμάτων μόνον τῆς μυθολογίας: τοῦτο παρατηρεῖται εἰς πολλὰς ποιήσεις τοῦ Ναρτζώκη.

Ο κλασικισμός έν τοῦ Richelieu καὶ κατά τὴν ἐποχὴν τοῦ Δοδοβίκου ΙΔ'. τελείως ἀνέφαν. Η πνοή τῆς Ἀγγλικῆς φιλοσοφίας φύστισσα εἰς Γαλλίαν, κατέστρεψε τὸ πομπώδη κλασικισμόν, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀκμῆς τῆς ρωμαντικῆς ποιήσεων Γαλλία περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ XIX αἰώνος, βλέπουμεν ποιητὰς ἀκμάσαντας μὲν δῶς κλασικὴν τὴν ψυχὴν, ὡς τὸν André Chenier, διστις ἡτοῖ Ἐλλην τὴν καταγωγὴν εἰκ μητρός, τὸν Casimir Delavigne καὶ τὸν Φώσκολον τὸν μεγάλον κλασικὸν Ἰταλὸν ποιητὴν καὶ πλειστους ἄλλους, ὡς καὶ ἔκ τῶν συγγρόνων τὸν Garducci.

Ἐξέν ὁ Μαρτζώκης ἀποφρέει κατά τὸν δύναμιν
καὶ τὴν ἀρμονίαν ἐκ τῆς Ἰταλικῆς ποιήσεως, ὡς
προεπον, ὑπάρχει ὅμως ἐν μυστήριον, τὸ δόγμα
εἰλίαν φυγὴν ἐνώπιον τὸν κλασικὸν "Ἐλλην" καὶ

τὸν Ρωμαίον ποιητήν. Βλέπουμε εἰς τὰς ποιήσεις του ἄλλαι μὲν φλογεράλι νότιον ἔξερχωνται ἐν τῶν σπλάγχνων τῆς Αἴτνης, καὶ ἄλλαι λευκά, μεγαλοπρεπεῖς νά μᾶς ἀποκαλύπτουν μίαν εἰκόνα Ομηρικού κάλλους. Η σημειεύνη Ἐλληνική ποίησις ἀπορρέει ἀπό τὴν ρωματικήν, ἀλλά ὑπάρχει τόση μίμησις, τόση ἔξασθένησις, ἐλλειψις ποιήσεων διά τὴν καρδίαν, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ δώσῃ τις ἐναῦ ὄρισμόν εἰς τὸν κυκεώνα τῆς ἀνισορροπίας. Μάλιστοι εἰλικρίνεις σήμερον οι ἀλγηθεῖς ποιηταί. "Ισως ο εἰκοστὸς αἰώνιος ἐν τοῦ συνθέλου τῆς ποιητικῆς ἐργασίας ἀνά τὰ διάφορα ἔθνη παρουσίαση ποιητικὰς διανοίας· μερικεύοντες δικαίως τὸ Κήτημα βλέπομεν διτὶ ἡ Κωνογόνος πνοή τῆς ποιήσεως ὑπὸ τὴν ἀπαστράπτουσαν ἀκτίνα τοῦ Ἀττικοῦ ἥλιου, δὲν παρήγαγε εἰκῇ δευδρόλιλια ἀσθενή, πυρφέρα, τὰ διποια σήμερον τείνονται καὶ αὔριον ἀγνωστὸν ἔναν θάζουσιν. Ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν εἰς κορμὸς διάτρητος ἐκ τῶν κεραυνῶν ἰσταται· τά φύλλα τῆς ζωῆς του κλίνουν ὥρᾳ, ἀλλ' εἰς τὸ σταθερὸν του χρημάτα τῆς μαρανθείστης ζωῆς των καὶ οἱ θάνατος διελθούν, δὲν ἡδυνθήτη νὰ τὰ καταρρίψῃ, διότι ὑπὸ τὸν διάτρητον κορμόν, ηπάρχει ἡ ζωή, ηπάρχει ἐν μυστήριον, τὸ δύποιον θάζηση διὰ τὴθναντοσας. Ο κερκυνωθεὶς αὐτὸς ποιῆτης ἔχει διότι τὸν χυμόν τῆς ζωῆς ἐν τῇ κερδίᾳ, διτὶ ἔψιλλε, διτὶ θήθλησε νὰ ὑμνησῃ οὐδέποτε ἔλασθε σάρκας ἐκ τῆς ἀδυναμίας τοῦ ἐφύλισμού. Υπάρχει μία ἀσύνετα δι' αὐτὸν τῆς ψυχῆς, ἀλλ' οὐχὶ ἡ ἀσύνετα τῆς ἀδυναμίας, διότι πάσχων δέν θρηνεῖ, ἀλλὰ κερκυνώντας μὲ μίαν ἀπεριώριστον εὐστροφαν πρὸς τὴν σκέψην. Τὸν βλέπομεν Πανθεστήν, ἀλλοτε Μονοδεῖστήν, ἀλλοτε Δαπιστόν. Η εὐστροφά τοῦ πεντάμοτος παρατηρεῖται εἰς διλας τὰς μεγαλοφύλακας. Η ποίησις δὲν ἔχει παταρίδα, δὲν ἔχει σύστημα· ζῆι εἰς τὴν ἀφανῆ φωλαῖν ἐνὸς πτηνοῦ καὶ τρέχει νὰ ἐναγκαλισθῇ διποιο τοῦ φωτὸς ἡ ἀκτίς ἔξαπλούται, νὰ ζησῃ μὲ τὸν βρυχθμὸν ἐνὸς λέοντος, νὰ παλασθῇ μὲ τὰ στοιχεῖα, μὲ τὴν θύελλαν, ν' ἀναπνεύσῃ τὰ μυροβόλα ἄνθη, τὰ ναρκένοντα τὰς αἰσθήσεις, νὰ κλίνῃ ἔμπροσθεν τῶν πυραμίδων, νὰ κατέληθῃ νὰ προσευχηθῇ ἔμπροσθεν μιᾶς Παναγίας τοῦ Παραπλήσου, ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸν Παράνεωνα καὶ νὰ ἔνσῃ τὴν φωνήν της μὲ τὰ Αἴώνια.

ΥΠΝΟΣ . . . ΛΗΘΗ

Ἐξέχασε τὸν ὄποντα τὴν ἀγκάλη
Ἡ διστυχὴ μάνα τὸ παιδί της,
Οἱ ἀμορεῖς φτωχόες τὰ μαύρη φτωχία,
Κι' ἡ κόρη τὴν ἀγάπη τὴν θεραπεύει.

Ἐξέχασε 'ς τοῦ ὕπνου τὴν ἀγκάλη
Οἱ ἄνθρωποι αὐτὸς τὸν ἑαυτόν του
Κι' ἐκείνον τὸν ἐξέχασμον οἱ ἄλλοι,
Σᾶν ἔγγει 'ς τὸν ὕπνο τὸ στερνό του.
Σάμος

Τέλευτη Σ. Σβορώνου

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ

ΕΞ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

一

Ποτὲ δὲν ἐλυπήθη, σὲ βεβαῖω, τόσῳ διὰ τὴν ἀπάλειαν τοῦ ποιητικοῦ μου ταλέντου, διφερεῖται τὸ βροχὺ ταξιδεύον μου ἀπὸ Κ)πόλεως εἰς Ταγίγδιον. Καίτοι τὸ ταξιδεύειν ἐν τῷ Εὐξείνῳ. Πόντῳ δὲν παρέχει οὐδεμίκαν θεαματικὴν ἀπόλαυσιν, οὐδὲν ἡπτετον, τὸ πλέον ἐπὶ περιθυμίαν ἐν ἀνοικτῷ πόντῳ ἐν τῷ ἀχαντεῖ ὄρμοντι, χωρὶς οὐδεμίαν ἔθεμν καὶ κείθεν διμιχλώδης ἀκτὴ νὰ διαπερά τὸν λευκόρρεον πέπλον τοῦ ἀτελευτήτου δρίζοντος συγχεομένου ἐπ' ζεπτερούν μετὰ τοῦ πόντου, μετέχει, φρονῶ, ἔκαιρητικον τινος μεγαλείου, προσάντων ὅταν η Σελήνη λόγῳ διὰ φωτὸς λευκορρήσθω τὸ ἀχανές τοῦ Πόντου καὶ ναιμίζεται τότε, ὅτι μάνος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπειροῦ ἐπὶ φρύδου μελύουνται, παιγνίου τῶν κυματικῶν, πλέοντες ἐντὸς μυστηριώδους φωτᾶς· καὶ "οἵ τις ἐπιβάλλει τὸ περὶ σὲ μεγαλείου τοῦ ἀπειρου καὶ σοὶ ἐμπνέει σεβασμὸν κατεύδαλους αἰσθάνονται ἐστούν, ἐλέγχοτάν τι μόριον, μικρὸν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν στοιχείων. Πόσαν μηδαμίνδες φρίγεται τάντοις ὁ θερώπως ἐντὸς τῆς ἀπειρου· δημιουργίες· πλὴν καὶ πόσον τὰ Ἕργα αὐτοῦ εἰσὶ μεγαλεπικόλα, τεκμηριοῦγτα θεάν δημιουργικὴν δύναμιν ζῶσαν καὶ ἐνεργούσαν ἐν αὐτῷ!

Δροσερά ήτο ο πρωινός κατόπιν βροχής. της έκ
της βρασιλίδος των πόλεων άπειλέσσως μου. Με-
σημβρίαν ἀνευράμεν τὴν ἔγκυραν καὶ διηρχόμεθα

τὰ κυανά νάματα τοῦ Βοσπόρου, οὗτοίνος αἱ γρα-
φικαὶ ἀκταὶ, οἱ χλωροὶ λόρδοι παρθέλυνον ἐν γοη-
τείᾳ πρὸ τῶν ὄφθαλμῶν μαζε, ὡς μαχευτικὴ φαν-
τασματικερά. 'Οὐρίζων μετήλλασσε σκηνογραφίας,
ὁ θηλος χρυσωρύχης ἀνέτελλε θερμαῖνων φιλο-
στόργως καὶ ἔκρασίνων τὴν ὑγρὰν φύσιν, πλὴν
ὅ βρόβειος ἀνεμός, καθ' ὃσον ἀνήγορομεθ' πρόδες τὸν
Εὔξενον, ἐνδινακμοῦτο κολπῶν τὰ ἰστία μαζε· καὶ
ψυχραίνων τὴν ἀτιμόσφαιραν ὑπερβολικῶς:

Ἐγκατελείπομεν ὁ δικώς τὴν γόνησσαν πορφυρό-
γέννητον μέσον εἰς τὰ ἱριδιακά χρώματα τοῦ ἡ-
λίου καὶ τὰ μῆρχ τῶν ἀνθέων τε. Μίξ χρυσῆ δι-
μήλη τὴν περιεκάλυπτεν ὄλονεν εἰς τοὺς ὄρθικλ-
μούς μας, ἔχαντο, ἐξηφανίζετο, ἐδέλπομεν πλὴν
ἀκόμη διελαύνοντα πρὸ τῷ πάντῃ ἐνθει τὰς
γραφικά, της Βοσπόρεια προσδοτεῖς ὡς ἐρωτάρικοι
νύμφαι, κλινοντας ἐπὶ τῆς ὅχθης καὶ λούοντα τούς
ποδας ἐν τῷ διευγεῖ νάματι.

ΟἼκοται τότε πενθήρεις ἐντυπώσεις, σαλεύουσι τὰ βάθη τῆς συνειδήσεως μου, καὶ ὡς γένος μολύβδου πιέζουσι τὸ στήθος μου, δύπερ δυσπνοεσ. Ο νοῦς μου σκοτίζεται πρὸς στιγμὴν, περιδίνειται εἰς τὸ ἄπειρον συναποφέρων πᾶσαν τέφψιν μου. Εκεὶ ὅπιστα τῆς χρυσῆς ταύτης θυμῷ ληπτή, ητίς μὲν ἀποφράσσει τὴν θέαν παντός, δι', οἱ ἔμαθα ν' ἀγαπῶ, ἐν σημειον· λευκάζει καὶ μὲ τύφει ἰσχυρός πρὸς τὰ ὅπιστα, ὡς μαργνήτης εἶναι εἰς νωπός τάφος...

Κεκλιμένην ἐπὶ τῆς πρώτας βεβαίᾳ θιάσεωρδεῖ
οὐ ἀνέμος παγερὸς καὶ σφραγάλεος πίεις διὰ μέσου
τὴν ἱρτῶν, μάχεσαι τὰ μὲν ἔκατά ωρὴ τῆς θέσεως
μου. Συστέλλουσα τὰ ιστία καὶ τὸ σκάφος θιμῶν
ἄς ὑπερμεγέθεος λάρος σκιτρᾶ ἐπὶ τῶν κυμάτων,
ἐνθα δικτυομηχανὴ ἀσθμαίνει: τὴν γηράς.
Οποια γραφικότερη ἴδων ἀπαιτεῖται εἰς χρωστήρην γραφίς
ἀτελῶς δύναται νὰ ἀναπαραστήσῃ τὸ ώραίον τοῦτο
σύνολον, τῶν χρωμάτων καὶ ἀποχρωσιών, τὸ σκιε-
ρὸν τῶν θιάσωδῶν κλιτίνων τῶν λόφων, μὲ τὸ λευ-
κὸν τῶν θερέτρων, ἀφελῆς ἐγκατασπαρεμένων ἐπὶ^τ τῆς ἁκτῆς. Τὰς ἀτμόπλοιας τῆς ὑπηρεσίας διασχι-
ζουν παντούθεν τὰ κύματα. Διελαύνοντο πρὸ^τ
ἡμῶν τὰ προάστεια. Τὰ Νεοχώριαν, τὰ Θεραπεῖα,
μὲ τὰ μεγαρά των, διθύρωράξ... Τὰ βλέμ-

ματά μου στηρίζονται ἐπὶ τῆς προκυμαίας ταύτης μαρχότερον. Είνε τὸ ἔσχατον ὄρον τῶν ιδίων ἀναμνήσεων τῆς γενεθλίου γῆς καὶ εἶτα τὰ πάντα ἐλεγεισκώς συγχέονται ἐν τῇ φραντζοΐ μου. Πλὴν ἡ πρόρα στρέφεται δεξιά, εἰς τελευτήν αὐτούς συριγμός καὶ τὴν πέμπτην ἑσπερινὴν διερχόμεθα τὰ Καζάκια καὶ σκιρτῶμεν πρὸς τὸν ἀνατολήν πόντον.

Οἱ ἄνεμοις συρίζει τότε λυσσωδῶς, τὰ δέ πειδόντα ὅδετα τῆς Μαύρης Θαλάσσης κοχλάζουν πέριξ ἡμῶν, προσδίδουσιν εἰς τὸ σκάφος κινήσεις καὶ δοισιμούς ἀπειλητικούς. Ἀρχεται τὸ βάλς. Βίμεθα εἰσέτη ἐν τῇ πρώτῃ πρᾶξει Λευκόζουν περὶ ἡμέρας τὰ κύματα ὡς θυεῖς δεσκινούνται τούς διδόντας ἀπειλητικῶς. Μετ' ὀλίγον θά δῆμον καὶ αἰσθένομοι τὸ πρώτον πρόδρομον . . . τῆς ναυτικῆς.

Συνεπῶς ζητῶ τὸν θαλασσίκον μου καὶ κατέρχομαι παρκαΐσουσα. Δὲν προθένω νὰ εἰσέλθω εἰς αὐτόν. Ρίπτομαι ἐπὶ τοῦ πρώτου κλινήσος, δρομέων ἐπὶ 24ωρον ὅλον ταλαιπωρούμενον καὶ πέσχοσσα.

Τῆς νυκτὸς ἐπειδούσης φοβερὴ τρικυμία νέμεται τὸν Εὔβοινον. Η βροχὴ καταπίπτει ράγδην. Δένουν τὰ ἀντικείμενα στερεῖς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἵνα μὴ παρασυρθοῖν, ὑπὸ τῶν σφερόχλεων χαράτων, ἀπειράτους τὰς πλευρὰς τοῦ σκάφους καὶ σαρώνονται τὸ κατάστρωμα κυριολεκτικῶς ψύχει καὶ ὑγρασία καὶ θυελλώδεις πριτιά ἀνέμων ἐπάνω, κάτω θερμότης καὶ ἀνεστις, ἀλλὰ καὶ παρακύλισμα καὶ ἐκσφενδόνισις τῶν ἀντικειμένων καὶ κατάκλισις τοῦ σκάφους ἐν τριγμῷ ποτὲ μὲν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς, ποτὲ δὲ ἐπὶ τῆς αριστερᾶς πλευρᾶς, ὡς γίγας εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ δρομούσουν ἐγχειρίδιον. Καὶ τὸ ἀδιάκοπον τούτο καὶ ναυτιώδες παιγνίδιον μάς προξενεῖ ὀδύνας· ἀντικέντουσι, ἢς εἰς οὐδένα ἔχουμει νὰ δοκιμάσω.

Αναγκάζονται νὰ στραννήσωνται τὴν τράπεζαν, ην οὐδέποτε, ἡμέτερης ἐτιμήσαμεν, ἐντὸς θηκῶν ἵνα μὴ τὴν σκευὴν παρασύρουνται. Η τρικυμία διέρκεσαν, ἀπὸ τῆς Κυριακῆς μέχρι τῆς Τρίτης ὑπότε καὶ ἀνεφάνη ἡ πλῆρης. Ερπαίνων τὸ διάδροχον πλοτον μας, καθ' ὅπου δὲ ἀνηγμόμεθα, ή θαλασσούς μηνίς καταπίνει καὶ ούτως. Ήδυντήθημεν νὰ εὔρωμεν ἀνακούστιν. Τὴν Τρίτην κατώρθωσε νὲ ἀνέλθω:

ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὅπως ἀναπνεύσω ὁ ἑλέυθερος ἀήρ ἀνεκούφισε πῶς τὴν ἐν τῆς ναυτικῆς καχεῖσαν μου. Βετοτε τὸ ταξειδίον μίας δὲν ἐπερχόθη ὑπὲνές δυσπάρετου. Η καλοκαιρία ἦτο διορήν, τὸ δὲ σκάφος ἡμῶν διανένοι 10 μιλλια τὴν θάλασσαν, ἐχώρει κανονικῶς ἐμπρός, προσπαθοῦν νὰ ἐπανακερδήση τὸν κατά τὴν τρικυμίαν ἀπόλεσθέντα χρόνον.

Τὰς γλυκυτάτας ἡμέρας τοῦ Σεπτεμβρίου, διεδίχοντο θεοπέπται νύκτες. Η Σελήνη ἀρμένιεν ἐπὶ τοῦ γαλανοῦ στερεώματος ὡς ἡλεκτρικὴ αἰώνα, ὡς ὑπερεμέγθης φάρος, φωτίζων τὸν δρόμον μας. Ο πόντος ἐσελάργην ὅλος, εἰς τὸν ἀκτηνὸς δὲ τοῦ φάρου τῆς Φιέρης οὐ δελητηνὲς ἀνεσκότων πέριξ τοῦ πλοίου ὥχούμενοι ἐντὸς τοῦ φωτεινοῦ ὑδάτου, ὡς μέρη δὲ τι κατος τὸ ἀτμόσφαρον ἔχωνται ἀκλονήτως ἐμπρός, σκάπτον διὰ τοῦ εὑρέος, αὐτοῦ στέρουν μαρκάν αὐλάκια φωτροφίουσαν, αὐλάκα φωτίς, ἡτοι ἰστρεμένοι τὸν διανυμένον δρόμον.

Μια φωνὴ διασυγχέει ἐψαλλε πληπον μον. Δὲν ἔχουν τὴν φωνήν, ἀλλὰ τὴν ἀρμόνιαν συγχέομένην μετὰ τῆς ἀρμονίας τῆς φύσεως καὶ διαθέτουσαν εἰς μελαγχολίαν γλυκύθυμον καὶ ρεμβασμόν. . .

Τὴν τετάρτην εἰσήθουμεν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Κέρτης καὶ τὸ πρώτον ἡδη ἐπὸ τριῶν ἡμερῶν ἐπελαύσαμεν τὴν θέσην γῆς. Μαρχόθεν αἱ λευκαὶ οἰκίαι ἔλαμπον εἰς τὸν ἥλιον ὡς καλιαὶ περιστερῶν, οἱ δὲ βραχὺλεις τῆς γῆς μᾶς περιβαλλοῦν ἀδροσερά ἀγκάλη. Ἐκεῖ ἐδίχθημεν ταῦτογράμνως, ἵνα ὑγειονομικὴν καὶ τελωνειακὴν ἐπίσκεψιν. Αἱ ταξιδιωτικαὶ μας ἀποσκευαὶ ἐπορογίθησαν δμοῦ καὶ τὰ διαβατηριά μας, ἀπειρ θά παρεδίδοτο ἡμῖν, ὡς θήσεις, εἰς Ταῦγανιον δμα τῇ παραλίῃ τῶν προσκευῶν μας.

Τὴν μεσημέριαν ἀνέλκυσαν τὴν σχηματικὴν διηγέλασμαν πρὸς τὴν Αζοφικήν, ἡς τὰ γλυκέα σπερ ποτάμια ὑδάτα διέρευν θολά, καλικαθ'. Ὁπόν προεχωρούμενος, τελματώθη.

Τὴν ἀδειαν τοῦ ὄντα πλοίου ἐλάβομεν ἐν Γενικαλέ, καὶ εἴτε ἐν αὐξούσῃ τάχυτην ἔξηκολουθήσαμεν θαλασσοπορούντες. Τὴν νύκτα ἑκείνην ἡ σελήνη ὑψώθη διαγύεστέρα, ἡ νῦν θεοπέσιωτέρα ἐπηλθεύ. Ἡτο δὲ τελευταῖς τοῦ ταξειδίου μου . . .

Τὴν ἐπομένην πρωὶ εἰσηγήσθη εἰς τὰ ὄντα

τοῦ Ταῦγανιον καὶ πέντε ὥρας μακρά τοῦ λιμένος τὸ ἀτμόπλαιον ἔρριψε τὴν ἄγκυραν. Ο πόντος ἦν ἐγκατεσπαρμένος ἐν παγετούσιν σκαφῶν φερόντων ὅλας τὰς σημαῖας τοῦ κόσμου, ἀτράκατοι δὲ οἱ μᾶλλον ἐπεῖν ἀτμουχούντες ἐστέλουν τὴν ὑπορεσίαν διερχόμενοι τῶν ἀτμοπλοίων καὶ παραλαμβάνουσαν τοὺς ταξιδιώτας. "Οπως, ὅπως διὰ κλίμακος κινήτης κατηλθούμεν εἰς τὴν ἀπέλαστον, πλὴν πέντε ὥραν πλοῦς ἐπὶ ἀνοικτοῦ καταπτώματος καὶ πρὸ πλήνων μὲ τὸν ισχυρὸν ἄνεμο, διστις παγρός ἐν τῷ πόντῳ ἐπινεε, δὲν εἶναι διόλος οὐχάριστον. Κάτω δὲ ἀσφυκτικὴ θερμότης μετὰ δυτών δυνος, ἐλλείψει ἀτμοσφραγίου ἀέρος, πεπορρήση, τῶν μικρῶν ἀτμοπλοίων ἴδιως, ὥτις ἐπέρεψε ταυτίσαν. Περιετούχθημεν εἰς τὰ ταξιδιώτικα ἐπανωθρικά μας καὶ ἐξηπλώθημεν ἐπὶ τῶν παθωτῶν θρανῶν προσποθοῦντες διὰ τοῦ ὑπουροῦ διὰ μᾶλλον τῆς καρώσιας νὰ σκοτώσωμεν τὴν θάλασσαν, ὥτις μᾶς ἐφείνετο ἀτελεύτητος ἐλλείψει διασκεδάσεως τίνος.

(Ἐπειτα συνέχεια)

Βιργινία ΙΙ. Εὐαγγελίδου

ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΛΣΤΟΥ

ΠΩΣ ΖΩΣΙΝ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

(Συνέχεια, ἵδε προηγ. ἀριθ.)

— Ποῦ κατοικεῖς;

— Δὲν είμαι ἀπ' αὐτὸν τὸν τόπον.

— Πῶς εὑρίσκεται πληπον τοῦ παρεκκλησίου;

— Δὲν δύναμαι νὰ τὸ εἴπω.

— Ήστος σὲ ἐκακοποίεσαι;

— Ο θεός μὲ ἐπιμώρησεν.

— Εκάθητο ὀλόγυμνος;

— Ναι, ἐκάθημαι ὀλόγυμνος, καὶ θὲ ἀπέθνησκον τοῦ ψύχους. Ο Σαμψών μὲ εἰδεῖ, μὲ ἐλυτρόθη, μὲ ἐρόσεις τὸ καρτάνιόν του καὶ μὲ ὀδηγήσεων ἔδω.

Σὺ μὲ διώκεις τὴν θερμότηταν. Εραντετού θερμάστραν. Ο θεός θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ;

— Οὐδέν.

Ο Σαμψών ἐκπλήττεται καὶ λέγει :

"Ο ξένος ἐνεδύθη τὸ ὑποκάμπιον καὶ μετέβη νὰ κοιμηθῇ εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον.

"Η Μαρίνα ἔλαβε τὸ καρτάνιον, ἔσβυσε τὸ φῶς καὶ κατεκλίθη, καθὼς καὶ δ σύμης της.

Δὲν ἡδύνθη νὰ κοιμηθῇ : Όξινος ἦτο πάντοτε παρῶν εἰς τὴν σκέψιν της, τὸ τελευταῖον γέτερον τοῦ ἄρπτου δὲν ὑπῆρχε πλέον, εἶχε δώση ἐν ὑποκάμπιον καὶ κατηλθούμεν εἰς τὴν ἀπέλαστον, πλὴν πέντε ὥραν πλοῦς ἐπὶ ἀνοικτοῦ καταπτώματος καὶ πρὸ πλήνων μὲ τὸν ισχυρὸν ἄνεμο, διστις παγρός ἐν τῷ πόντῳ ἐπινεε, δὲν εἶναι διόλος οὐχάριστον. Κάτω δὲ ἀσφυκτικὴ θερμότης μετὰ δυτών δυνος, ἐλλείψει ἀτμοσφραγίου ἀέρος, πεπορρήση, τῶν μικρῶν ἀτμοπλοίων ἴδιως, ὥτις ἐπέρεψε ταυτίσαν. Περιετούχθημεν εἰς τὰ ταξιδιώτικα ἐπανωθρικά μας καὶ ἐξηπλώθημεν ἐπὶ τῶν παθωτῶν θρανῶν προσποθοῦντες διὰ τοῦ ὑπουροῦ διὰ μᾶλλον τῆς καρώσιας νὰ σκοτώσωμεν τὴν θάλασσαν, ὥτις μᾶς ἐφείνετο ἀτελεύτητος ἐλλείψει διασκεδάσεως τίνος.

— Σαμψών!

— Α!

— Εκφύγατε τὸ τελευταῖον τεμάχιον τοῦ ἄρπτου καὶ δὲν ἐζύμωσα δι' αὐρίον· δὲν γνωρίω πῶς νὰ κάμω· πρέπει νὰ δανεισθῶ ἀπὸ τὴν γειτνιασσαν.

— Μποῦ; εἰπεν διαμψώνεις νὰ κάμωμεν εἰς αὐξιόν, καὶ διστις διάρειν . . .

— Η γυνὴ ἐπιώησε πρὸς στιγμήν, έπειτα εἰς τηνέλαστον :

— Θεὶς εἰναι καλής σημαντική ;

— Δὲν γνωρίζω, ίσως εἰς τὸν λόγους του.

— Σαμψών!

— Α!

— Βοηθοῦμεν τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ κανεὶς δὲν μᾶς βοηθεῖ. Εἰπέ μοι λοιπὸν διατέλει ;

— Δὲν γνωρίζω τίποτε.

Καὶ οἱ Σαμψώνες ἐστράφησαν τὸ ἄλλο πλευρόν καὶ ἀπεκούμπηθον.

Τὸν ἐπομένην, δταν οἱ Σαμψώνες ἡγέρθη, τὰ παιδία ἐκουμέντο ἀπόδημον. Η γυνὴ εἰχε τίτλον ιεζερίθρη ἀπό τὸν τόπον γειτόνεσσαν. Ο ξένος ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρανού καὶ παρετάρει τὴν θερμάστραν. Εραντετού διηγώταρον δυστυχής ἀπὸ τὴν προτεραίαν.

— Τάρα, καλέ μου ζενθρωπε, τοῦ λέγεις δ Σαμψών, σοι χρειάζονται τροφή καὶ ἐνδύματα· τί δύνασαι νὰ κάμης διὰ νὰ τὰ προμηθεύσῃς; Τι ἐπάγγεις γελμά γνωρίζεις;

— Οὐδέν.

Ο Σαμψών έκπλήττεται καὶ λέγει :

— Οταν θέλη τις διλα τα μανθάνει.

— Οι ζενθρωποι ἐργάζονται καὶ ἐγώ ἐπίστης θά έργασθω.

— Πος ὄνομάζεσαι;
— Μιχαήλ.

— 'Εὰν δὲν θέλῃς νὰ μου εἴπης περισσότερα, καλά· εἰναι δικούς σου λογαριασμός, ἀλλὰ πρέπει νὰ σὲ βοηθήσω εἰς τὸ νὰ κερδήσῃς τὸν ἀρτον σου. Κάμε δύος θά σε δεῖξω.

— 'Ο Θεός νὰ σὲ βοηθήσῃ! Θέλω νὰ μάθω νὰ ἔργζωμαι. Δεῖξέ μοι τί πρέπει νὰ κάμω.

— Ο Σαμψών ἔλαβε ράμμα καὶ ἤκαμε μίαν ραρήν.
— Κύτταξε καλά, δὲν εἶναι δύσκολον.

— Ο Μιχαήλ περετήσεις προσεκτικῶς καὶ ἔκαμεν ἐπίσης μίαν ραρήν.

— Ο Σαμψών ἔξηκολούθησε νὰ τῷ δεικνύῃ. 'Ο Μιχαήλ ἔνδει ἀμέσως. Δὲν ὑργησε νὰ γυνῇ ἐπίσης ἐπιτήδειος δύσον καὶ ὁ κύριος του. 'Απὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, ἔκαμεν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὑποδηματοποιοῦ ὡς νὰ τὸ εἰχε κάμει καθ' ὅλην του τὴν ζωήν. Βίργαλέτο χωρὶς νὰ ἔγειρῃ τοὺς ὄρθιαλμούς, χωρὶς νὰ ὄμιλη, ἥτο ἔγκρατής. 'Οταν δὲν εἶχε τίποτε νὰ κάψῃ ἔκαθότο οιωπόλις, παραπτηῶν πρὸς τὰ ἐπάνω, δὲν περιπέται εἰς τὰς ὅδούς, δὲν ἔλειψε ποτὲ λέξιν ἀνώρητη, δὲν ἡστειεύετο, δὲν ἔγδεικται.

Μίκη μόνην φοράνε εἶχε μειδίσση, τὸ ἑσπέρας δύον ἡ σύζυγος τοῦ ὑποδηματοποιοῦ τῷ εἶχε παραβέσθη τὸ πρώτον δεῖνον.

Σ. Σαριθαΐεβάνης

ΕΠΙ ΤΩΝ ΘΑΝΑΤΩΝ ΤΟΥ ΛΑΚΑΦΟΥ ΜΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΑΟΥ Δ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ
ἐν 'Αμερικῇ.

Τὸ δάκρυ μου στὴν ἀμμονόδη πικρὸ κατρακύλωσε, καὶ ἡ καρδιὰ μου τὴν πικρὴ τὴν τέχη σου θρηνοῦσε. Τὰ δάκρυα μου ἐπέρετο τὸ κέμα τἀφρομιένο, γιὰ τὰ τὰ δέρη μακρὰν τὸν ἔρημο, τὸν ἔρημο,

Περίσσως δραστὶ στὸ τραύλο περιῶν τύχτα καὶ μέρα καὶ τὰ καράβια πούρωνται κατεύλων ἀπὸ πέρα. Τὸν δὲ τρωτὸν ἀλλὰ κάρσει δὲ ἔρει τὰ μοῦ ἀπὸ μεστὸ γαρμακώντες τὴν ψίχην ἡ τύχη σωτῆ.

Καὶ κάθε κύμα, ποὺ θωρᾶ, σᾶν σπάται στ' ἀκρογιάδε, κάθε ἀπίδια μὲν ἀφαρεῖ πῶς θὰ 'δωθούμε πάλι. 'Αχ! ή ἀπίδια ἀλλὰ τὴν καρδιὰ δὲν σωται; καὶ ἀπὸ τὴν ψίχη μας θωρη, δέν, στὸ κορμὸν θὰ μετρη-

Φυοῦ τὸ ἀγέρια δυρατά, τύνωνται τὸ κύμα, καὶ μὲ τὸ σύντρογα μιλά, ἀφροστεγανωμένο, καὶ θωρη σωράζεται καὶ μούλεις νηρὸς μηῆμα. μηῆμα σ' ἐμέτρα ἀπαντᾷ τὰ τὸ δικό μου ἔρει;

'Αγάθεμα τὴν ἔπειτα μὲν σα καὶ λαὶ κι' ἀγέρη, καὶ χρυσοφόρος ποταρὸς ἀκόμα 'οὐαὶ τὴν βρέχη! πατρίδα; δρομαῖς, γλυκός, διὸ χαρὰ τεράτο, κι? δὲν τὴς μότο μὲν φωμὶ καὶ μὲ νερὸ δροσάτο!

Θάλασσοπούλα μου τορτὰ ποιῆρεσθε κομμαρέμα. αὐτὸς ποὺ τέσσαρες μήτρας εἰδατεῖς 'οτὲ ἔπειτα; δὲν στέκονταις πιὸ ὑψηλὰ πετοῦν 'οτὲν οὐραρό, καὶ ἡ φωνὴ τους χαιρετεῖς ἀπὲν ἐπειδὴ τὸν ὄργαρό.

Εἰς τὰ χρυσά τὰ κατάστησαν πολὺς πρόσφερο στεράτε, τηλὶ τὴν ἀγρήν σου τὴν ψυχήν ποιδὸς ἔκαψε λιβάτη; 'οτὸν τάρο σου πολὺς φωτεύει τιτζά γῆν τὰ σὲ κλιτήρα καὶ κυπαρίσσιοι λιγύηλοι τὸν πότο σου νὰ λέγη;

'Ατ λοῦ! η δέλτα μάρα μας, δὲν θάσουν ἔκει πέρα, μὲ τὸ πικρὸ παραπότο σταδειλικά σου στηθόνι' ποὺς δὲν 'μπορεῖς ἀδελφός τὸν 'μοράνη τὸν πατέρα, καὶ τὸν ἀγαπητὸν ἀδελφὸν τορζὸς ἀληθεζα!

Δὲν βρίσκω πουθενὶ καὶ δὲν τὸν πότο μον τὸν τοσδέη, καὶ μάλιστα παρηγορά 'οτὲν δυστυχεῖ τὰ δώση. μὲ δάκρυα στὰ μάτια μου καὶ κιλονομένο μῆμα, εβρισκω τὴν παρηγορά 'στης μάρας μας τὸ μηῆμα.

Ιώάννης Δ.. 'Α . . .

*Ἐν Κυδωνίαις Δεκεμβρίου 1904

Η ΜΕΓΑΛΟΦΥΓΊΑ

Η μεγαλοφύλα εἶνε ἔργον καὶ ἀποτέλεσμα μάχρις ὑπομονῆς, εἶπεν ὁ Buffon, η δὲ ἀληθεῖς ἀνακαλύπτεται διὰ συνεχοῦς καὶ πορεταταμένης σκέψεως. 'Εὰν τὸ δέκατον τοῦτο εἶναι ἀληθές, διὰ τὰς μακρῶν χρόνων ἀπαντούσας ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας, εἰς πολλὰς ἐν τούτοις περιπτώσεις τὸ μεγαλοφύλας ἔργον ἐκτελεῖται ταχέως, αὐτομάτως, διὰν μὲν ἀγώνων, κατὰ τὸ φαινόμενον τοιλάχιστον, οἷονει ἀκόπως.

Πολυάριθμοι οἱ εὐχερῶς καὶ ἀριθμόνων παράγοντες συγγραφεῖς, τοῦ ἐγκεφάλου αὐτῶν ἀκόπως καὶ φυσικῶς ἐργαζόμενοι· ἐνίστηται μάλιστα ἡ προσωπικότης αὐτῶν διχοτομεῖται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ξῆτον, καὶ φαντεῖται ὅτι ὅμιλει ἐν αὐτοῖς διαιρεύοντι, διὸ ἀρκούνται ν' ἀκόνωσι καὶ μεταγράφωσιν.

Τούτο δὲ εἶναι ἡ τόσον συχνὴ τοῖς καλλιτέχναις ἐμπνευσίς· οἱ ἔντις δύο στήχοι τοῦ Mussel μετ' ἀκριβεῖς καὶ διὰ βραχέων ἐκέντουσι τὸ φαινόμενον τοῦτο.

On ne travaille pas, on écoute, on entend; c'est comme un inconnu quis vous parle à l'oreille.

Καὶ ὁ Λαζαρέτινος δέ, οὗ καταπληκτικὴ περὶ τὸ γράφειν εὐχέρεια, ἔλεγε· «Δεν σκέπτομαι ἐγώ ἀλλ' αἱ ιδέαι μου σκέπτονται δι' ἐμέ!»

Ο Πολωνός ποιητής Mickiewiez, βιβλιοὶ οἵτις τῷ ἀρκεῖ νὰ πλέξῃ τὸ στήθος του, ἵνα ἡ φυτασίας αὐτοῦ ἀναβλύσῃ· ο Θεός ἰδωρόστεις εἰς αὐτὸν τὸ δῶρον τοῦτο. Τούναντον, διὰν ὑπηρόσεως πρὶς ἀντιγραφήν δεινάς σπροφάτε, δὲν ἡδύνατο καν νὰ συλλογισθῇ.

Ο 'Αλεξίρες συνητθάνετο ἐμπότον περιβαλλόμενον ὑπὸ πληθύος ιδεῶν, αἰγινες, ἔνηνάγκαζον νὰ ὅμιλη καὶ γράφῃ· ἔγραφεν ἐνίστητο δύο πράξεις καθ' ἡμέραν, τὴν δὲ ἐκτηνὴ τραγῳδία του, διὸ λέγω ὅτι ἡ τετελεσμένη, ἀλλ' ἔκπερασμένη.

Ο Τηλέμαχος τοῦ Φενελώνος ἔγραψεν εὐκόλως καὶ ταχέως.

Ο Βολταΐρος ἐσχεδίασε καθ' ὄλοκληραν τὸν Κατιλίναν αὐτοῦ ἐν διαστήματι ὀκτώ ἡμέρων, τοῦθο διπέρ υπερβέπληκτο τὸν συγγραφέα.

Ἐνίστηται κατάστοχοις αὐτῆς ἐν τῷ ὄχλῳ ρόν. Η ἀνάγκη τοῦ γράφειν ἐστὶ ἐν ἑμοι σίονει βάσανος, ἡς δέοντος ἀπαλλαγῆ, ἔγραφεν ὁ Βύρων, ἀντὶ δὲ εὐχριστήσεως, ἡ διάταξις τοῦ μέλλοντος συγγράμματος εἶνε δι' ἔμβοτικον τὸν γεγονότος ἐπάρκειαν.

Παρὰ τοῖς μουσικοῖς συνθέταις ἐπίστηταις συχνὴν εὑρίσκομεν τὴν ἔμπνευσιν. Ο Νάγυδος ἀπέδιδε τὴν ίδεων τῆς περιβούτου αὐτοῦ σμηναγάς εὴ Δημιουργίας εἰς μυστηριώδην καὶ εὔχριστήσεως, ἡ διάταξις τοῦ μέλλοντος.

Εὐχερῶς δὲ ἐπίστηταις συνθέτει καὶ ὁ Μούσας τοῦνταν ἔχασταις καὶ αἰσθάνομαι τὴν ψυχὴν εὐθυμοῦν, ἐλεγεν, εἴτε εὐρίσκομαι ἐφ' ἀμάξης, εἴτε περιδιαβάζω, κατόπιν τοῦ δείπνου, η δὲν τὴν νύκτα δὲν δύναμαι νὰ κομιψθῶ, αἱ σκέψεις μοι ἔρχονται σαρηδόνιαν καὶ δὴ συγνόνιαν τῆς φυσικῆς μεθόδων, τῷ ένεφάνησαν τὰ δριπτά τῶν πειραμάτων του.

Κατότοι οἱ φιλοσοφαὶ στηρίζεται ἐν τῷ συλλογισμῷ, η ἔμπνευσίς δύναται νὰ υπάρξῃ καὶ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις. Οτε ὁ Schopenhauer ἔγραψε τὰ φιλοσοφικὰ αὐτοῦ ἀξιώματα, η μὲν βούλησί του σινει δύναται, η δὲ προσωπικότης του ἡν̄ ξένη ἐν τῷ ἔργῳ.

Π. Διβάρος Ιατρός
*Ἐν Παρισιοκατά Ιατρουδριον τῷ 1905.

συναπτοτελούσιν εἰδος πλακούντος, έναν δὲ ἐπέλθη τι νὰ μὲ διαταράξῃ φλέγεταις ἡ ψυχὴ μου, τὸ ἔργον μεγαλύνεται, τὴνει περὶ τὰ ὄντα, καθίσταται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σαφές καὶ εὐδιάκριτον, καὶ τίλος ἡ σύνθετας ὀλόκληρης τελευτοποίηται διὰ τὴν κεφαλῆ μου. 'Οσον δὲ μεγάλη καὶ ἡ μουσικὴ σύνθεσις, ἐν τηι διαθαλμού περιλαμβάνω ταύτην, ὡς ἀντί προύεται περιώρατα εἰκόνος. Οὐχὶ δὲ διαδοχικῶς, λεπτομερῶς καὶ ἐν τοῖς μέρεσι, ὡς τοῦτο βράδιον θά συμβῇ, ἀλλ' ἐν τῷ συνωληφτῷ την πραγματική σύνθεσιν διάσκοπων γράψων, ὡς δὲν εἰ ηντλουσι ἐκ σάκκου εἰν τῷ ἔγκεφαλῳ μοι τὰ ἐν τούτῳ συσωρευθέντα, ἀκολύτως δύναται τις νὰ μὲ διαταράξῃ γράφοντας, δύναται τις νὰ κινηθῇ καὶ διορίσῃ πέριξ ἔμοις· ἔχωντας διὰ διαδοχικῶς γράψαντας.

Αλλὰ καὶ οἱ σοφοὶ δύνανται νὰ αἰσθάνονται τινάτην εὐχέριαν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν. 'Αν τινες τῶν ἀνακαλύψεων ἐπιμελόους ἀπήγνητον ἐρεύνας καὶ ἀνάζητοις, ἀλλαὶ ἐξ αὐτῶν ταχέως ἐγένονται διαχειστού κόπου. Τὸ δύναντον τοῦ επιστήμονος πνεύμα, ἀπαρτημένον δύναται νὰ εὐχριστήσεως, η διάταξις τοῦ μέλλοντος συγγράμματος εἶνε δι' ἔμβοτικον τὸν γεγονότος διάθεσιν ιδεῶν διὰ διάδημαν πολλούς γράψεις σπανίως συχνήτατα δὲ διὰ συνδυσμούς ἀπρόσπτων ιδεῶν. Αἰσθητῶς δὲ καὶ ἐκτὸς τῶν κανονικῶν καὶ λογικῶν τῆς σκέψεως μεθόδων, τῷ ἔνεφάνησαν τὰ δριπτά τῶν πειραμάτων του.

Κατότοι οἱ φιλοσοφαὶ στηρίζεται ἐν τῷ συλλογισμῷ, η ἔμπνευσίς δύναται νὰ υπάρξῃ καὶ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις. Οτε ὁ Schopenhauer ἔγραψε τὰ φιλοσοφικὰ αὐτοῦ ἀξιώματα, η μὲν βούλησί του σινει δύναται, η δὲ προσωπικότης του ἡν̄ ξένη ἐν τῷ ἔργῳ.

